

GAZETA TRANSILVANIEI.

Brasoviu 17/5 Novembre 1866.

Gazeta' ce de 2 ori; Mercuria si Dumincea, Fa'a, candu concedo ajuto'riele. — Pretului: pe l'annu 10 fl. pe 1/4 8 fl. v. a. Trieri esterne 10 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbani mon. unastoria.

Se prunera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 8 cr. Taca' timbrala a 30 cr. de facare publicara.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvania.

Nr 4536/1866.

Autograful Imperatescu.

Dela in. presidiu alu r. cancelariei transilvane a venitu urmat'oria scrisore de mana preinsalita:

Jobite conte Haller! Intocma, precum locuitorii celorlalte regate si tieri ale Mele, su data numerose documentari de promititudine activa si de resemantia patriotica si locuitorii marelui Meu principatu Transilvania, cu tote, ca in epoca' rebelica de curundu trecut nu au fostu nemediuocitu atacați, si cu o promitide demna de reconoscinta l'ote celele poporime au urmasu la chiamarea de a intari poterea armatei spre a ajuta la apietarea patriei.

Aceste documente de credintia adicta si de nobile sacrificie Mi-s miscatu de bucuria anim'a ce atatu de suparata prin evenimentele in temple.

Deci Ve insarcina, ca centru documentarile cele numerose ale promititari la sacrificia patriotica si le partiparea pentru atonari raniti si bolnavi se le faci conocuta multaiare Mea, precum si tuturor elaselor poporime marelui Meu principatu Transilvania, pentru promitidinea, cu care sa urmasu la chiamarea, spre a contribui la extraordinaria integritate a armatei.

Iglas 6 Noembre 1866.

FRANCISCU IOSIFU M. p.

Acesta preapalta scrisore de mana se aduce prin clesita la generala cuosocintia.

Clesiu in 13 Noembre 1866.

Dela regulu Presidiu gub. transilvanu.

Brasoviu 16 Nov. Pre'istaltu autograful de susu alu Mai. Sale ne a castigatu una satisfact'oria bucuria, ne a mangaiatu similele cele, ce din timpulu, candu cetiramu asemenea autograful publicatu pentru regatulu Ungariei, si pane in momentulu de facia, innotu intre frica si sperantia, necumva acelu autograful se intelegia si pe locuitorii m. pr. Transilvania intr'unu, ceea ce ne ar' fi maritu temerea, ca uninea Transilvanic' cu Ungaria ar' fi unu ce subintielose; ne au maritu inse acum sperantiele, ca Presargratistulu Nostru Monarcu si Mare Principe se va indura ca nu painte indoratu a ne sustienē si spara separatulu dreptu de statu alu patrii nostre Transilvanie cu autonomia propriis. Simtiemtele cele nu omegiale de aderentia si multamta se voru reinnoi in tote animele bunilor patrioti!

Revista diurnalistica si „W. Z.“

„Concordia“ in Nr. 83 descordaca atatu credint'ia politica catu si onores Redactiunei Gazetei; descordaca iuse si spiritalu nationalu de a sacrifici. Abogandunde dar, se ne dora pentru acesta mai multu.

In art. „Colecte si fonduri etc. Clesiu 20 Oct. onemura un cor. pseudonimu „W. Z.“ colecte si fonduri facuta, diendun: „Se vedemu inse, ore romanii tocmu in aceste timpuri forte grele nu s'au si cam saturatu de colecte“, desmentandu prin acosta dela „banulu nationalu“ pentru academi'ia de drepturi. Tocma avem un r'espunsu aproposu si dela:

„Clesiu 9 Nov. Nu scio, cine e acela, care cutesa a ni se pune ca unu noru pe intrupinderile, a cororu realitate totu suletulu trebedu se o dorasca. Parenite, ca unu corispondente pseudonimu 'ai sfarama capulu ca juceulu nesdormitu alu lui E. S. a ne descordita concul'ta curantiam si simtiemteloru nostre na-

tionale inainte publiculu, de cutesa a esi din loculu nostru in marea publicu cu desmentari cu totulu opose consimtiitorilor nostre; pentuca, dora nu va fi nimeni atatu de usoru catu se creda corispondintulu din „Concordia“, 28 Oct. art. intitulatu:

„Colecte si fonduri facute de romaniil transilvaneni“, care serie cu dat'a de aici 20 Oct. onel-e ca acosta: „nu mai credu se fia nici unu romanu asa de prostu, ca se mai de maoru unu cruceru si spre asemenea scopu mare, pana nu va vedē atatele academi'ie confirmate de Mai. S'a“, se creda cine ca noi Clesianii n'am esi, ca statule de academi'iu nu se confirma, pana candu nu se afla fondulu licidus si neproblematicu pentru redicarea ti, si comea noi Clesianii amu fi osumini unci idei mantuitorie, care singura fara neci o greutate ne ar potē acoperi lipsa ce mare de totu felulu de institute de crescere, pentru care ori ce omicu alu venitorulu natiuel, trebedu se misce tota petra spre a se face catu mai curundu corpu. Nu ne place neci desmentarea, ce se afla in cuvintele corosp. mai la vale: „Se vedemu inse, ore romanii tocmu in aceste timpuri forte grele nu s'au si cam saturatu de colecte.“ Aceste inca le respingem cu tota indignatinea din sferu regimantilor nostre. N'am vrē, Domne ferescē, ca cineva se creda, ca noi n'am dori, sed neamu opune catu de pacinu la accepta' a introdure a serbarii constitutionalu din 26 Oct. cu statu mai pacinu, ca singura idea imprennata cu ea, idea sacrificiu, „ovui banu nationalu“ in aceri fi de totu anul, face important'ia acesti serbari anuale, preste tota elibairu unu omu usoru la judecata, mai sfundu batistoria in infiunt'ia si consencientiale ei morale, deactu tote colectele cate au facutu natiunea romana de candu a fostu gonita de sorte, ca se nu l'mai fia ertatu a se ingrijii cu poteri unie de inaltimea s'a, pentrucu idea acosta' ascunde in si unu cu unu tesauru, una fontana nesecata de binecuvantari. — Nu sustemu atatu de smortiti in zelulu natiunelu, inestu se potemu si numai visa, cu cor. „W. Z.“ candu dice, „ca romanii au facutu destulu si inco pr multu“, ca cum ar vre se dica, ca acum nu mai trebedu se ingrijisca de mai multe! — Ca Blasiianii su 17 mii din obl. orbariali, se faci ei. Se faci deca potu ar' face inse de securu, dees s'ar uni toti romanii la sacrificia ca Monteni, sed si numai la darea „banulu nationalu“ sponzant, si totu ne mai remanu multe de facutu, ca lipsele nostre sunt legione!

Onoratul public se scia, ca acosta' nu o opiniune Clesianilor, ci „W. Z.“ trebedu se fia una fientia din regiunea fietunilor. Noi vomu dovedi acosta prin facta catu mai curundu in publicu, pans atunci etc.

Redactiunea Gazetei Transilvanie se bucura de asemeni cespertatori nobile si ai tiene de problem'ia andrei sale a face la acelu articlu sobersiu „W. Z.“ si ea urmat'oriele illustratiuni:

Avemu exemple cu totulu impuitorie despre ingrijiti si incordari una preste alta si fara resusitota la tote natiunile concloctiorie, tocmu in provederē s'a o academi'iu de drepturi. Lasu, ca fratii saai sunt prevoditu cu o r. academi'iu din Sibiu, dar apoi fratii maghiari neci pe de diometate statu de numerosi ca noi in Transilvania, dupa ce ai castigara academi'iu din Clesiu cu apesle statulu, apoi totu nu se mulgimare nici cu atata, ci-si mai redicari in M. Osiorheia cu in Aiudu alte doze. Ore ce bine ne voiescu nove cei ce ne desmenta dela acosta conditiune de viatia politica, manandune numai la rami de industria? De pe ungi se canoce Leolu. — Heil evangelico-refor-

matii ambia in tota tier'a din casa in casa necontentiu, indemandu si cersindu statu pentru redicarea de institute, catu si tocmu acum pentru sustinerea junioru la scole mai inalte, aduna ajuto're ataru in grantie, catu si in vestimie si bani, fara ca se se nfe cineva din zibulu loro, care si numai se scape din gura vreo vorba, ce ar potē aduce vrennu indiferentiamu sed ar potē desmentu dela asemenea colecte pentru binele loro statu nationalu catu si consencientialu.

Protestanti in genere sunt atatu de cuminte, atatu de aprofundati in planurile loro basate pe m'iose inale solidari'ia loro potere pentru un vitoriu mai bunu, in catu si latiescu activitatea prin felu de felu de renunni, active, chiaru si preste tote suprasaci'a pamentulu, d. e. minunle renunni G. Adolfinē (Gustav-Adol-Vericu) cu a carui ajuto'ria vedi, ca resaru ca bureti instituti si beserici nu numai pe noi, prin Bencreaci si alte locuri ale Romaniei, dara chiaru si prin Constantinopole si alte parti continentiale, lucrandu pr tote si dora mii de szi inainte totu odasta si la scopurile loro natiunelae, precandu noi totu mai septematu indesiata a ni se redici si nove dupa dreptu o academi'ia de drepturi de catra statu, si de vomu mai atseptu, totu desieru ne vomu cumi facia, pana candu nu ne vomu inorode mai multu si noi in puterile nostre cu o intielctioa filosofice a loro, fara ca cineva se simta sedu se se asupresca, se ne intrunim, spre a se unu vestr'ie, una fontana, din pare se ne potemu impini defectele cele stragitorie, numai in pt'a nostra. — Fiti securi, ca neci pre aici nu se afla multu, cari se nu fi inconviniatu idea serbarii de 26 Oct. si a banulu nationalu, care singuru ne potē ajuta la o inaliare fara catu de pacinu greutate si fara ca se simta cineva chiaru si candu ar sta pe gutoi alpele celu mai grandiosu uli pasperatiti. Apoi vedemu Miastatea odata generala nostra dorintia, atunci oredu, ca vomu fi ajutati si din partea statulu, pana atunci nu, oredu. —

Ce privescu la intrabarea: „Si unde este comiteltu alecu si confirmatu pentru scopulu acosta? adica a infiectarii academi'ie, apoi D. „W. Z.“ scie, ca „Asociatiunea“ nostra, pentru cultura poporulu romanu, sre si mai mare probleme de delegatu, in favorele culturu poporulu romanu, deactu ce sunt acelu, cu care s'a ocupatu pana acum, pria urmare in reportulu ei cade si conlocurarea la redicarea unei academi'ie de drepturi si pentu agriicitori generalisare sciintieloru celoru mai practice agronomie ex professo, ca poporulu cu cate unu atipendiu de ani nu se va cultiva.—Apoi culturu poporulu romanu ore, ca pe vitoriu a fara de preoti, si notari, dasicali, inea si din cei ce au dreptulu politic de reprezentantie sedu dreptulu de elegere, ar fi bine se fia iniatiu catu de multu catu de totu si in consencientiale dreptuitoru tieru, ca toti juristi voru ave si dreptulu politic fara censu, care oromu, dar va fi mai mare, deactu se potemu fi o clubine reprezentati! Asia academi'ia romana ca n'au academi'iu cu limba neromana greu de intielcuu abia se resolvēna a inveta dreptulu vreo cativa duocene de juri, cum cum potu pe dupa usi si cu mari sacrificia de tota categor'ia, — prin urmare „Asociatiunea“ si o detoria minueli ale a spiniu acosta defectu mare, capitulu ala poporulu romanu, care i inchide calea de a se lumina in sciintiele dreptuitoru si obligamintelu loro sale cu inlesnire. Apoi, deca vrē adunarea Asociatiune, va aci ea face statule de academi'ia si va sui midioloci si confirmare loro, numai se fia mai antie substrate, paralele Die. Apoi se mai sci Die „W. Z.“ ca acosta e unu lucrul fantiopion; a face pomana pentru cea mai sermantantia dintre tote natiunile

